TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. birželio 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 – Bendrijos muitinės kodeksas – 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai – Muitinė vertė – Panašių prekių sandorio vertės nustatymas – Nacionalinės muitinės sukurta ir tvarkoma duomenų bazė – Kitų valstybių narių muitinių ir Europos Sąjungos tarnybų sukurtos ir tvarkomos duomenų bazės – Tapačios ar panašios prekės, eksportuojamos į Sąjungą „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu“

Byloje C-187/21

dėl *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija) 2021 m. vasario 4 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. kovo 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

FAWKES Kft.

prieš

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (pranešėjas) ir Z. Csehi,

generalinė advokatė T. Ćapeta,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *FAWKES Kft.*, atstovaujamos *ügyvéd* L. P. Maruzs,

– Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir K. Szíjjártó,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos I. Herranz Elizalde ir S. Jiménez García,

* Proceso kalba: vengrų.

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. Bain ir A.-L. Desjonquères,

– Suomijos vyriausybės, atstovaujamos M. Pere,

– Europos Komisijos, atstovaujamos B. Béres ir F. Clotuche-Duvieusart,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), iš dalies pakeisto 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 82/97 (OL L 17, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 8 t., p. 179) ir 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000 (OL L 311, 2000, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 10 t., p. 239) (toliau – Muitinės kodeksas), 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktų išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *FAWKES Kft.* ir *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága* (Nacionalinės mokesčių ir muitų administracijos skundų direkcija, Vengrija, toliau – Vengrijos muitinė) ginčą dėl sprendimo, kuriuo pastaroji, remdamasi Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatė Kinijos kilmės tekstilės produktų muitinę vertę (toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

Muitinės kodeksas

3 Muitinės kodeksas buvo panaikintas ir pakeistas 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 287, 2013, p. 90). Vis dėlto pagal šio reglamento 286 straipsnio 2 dalį, siejamą su jo 288 straipsnio 2 dalimi, Muitinės kodeksas buvo taikomas iki 2016 m. balandžio 30 d.

4 Muitinės kodekso aštuntoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„<…> „kadangi imantis priemonių, reikalingų šio Kodekso įgyvendinimui, daugiausia dėmesio reikia skirti visų apgaulės būdų ir pažeidimų, galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrajam Europos [Sąjungos] biudžetui, prevencijai.“

5 Šio kodekso 6 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Raštu išdėstytuose muitinės sprendimuose, kuriais prašymai atmetami arba kurie yra nepalankūs asmenims, kurių atžvilgiu jie priimti, turi būti nurodyti tokių sprendimų priėmimo motyvai.“

6 Minėto kodekso 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Importuojamų prekių muitine verte laikoma sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Bendrijos muitų teritoriją, prireikus patikslinta vadovaujantis 32 ir 33 straipsniais <…>“

7 To paties kodekso 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti vadovaujantis 29 straipsniu, ji turi būti nustatoma paeiliui taikant 2 dalies a, b, c ir d punktus iki pirmojo punkto, pagal kurį šią vertę įmanoma nustatyti <…>

2. Muitine verte, nustatyta vadovaujantis šiuo straipsniu, laikoma:

a) tapačių prekių, parduotų eksportui į Bendriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama, sandorio vertė;

b) panašių prekių, parduotų eksportui į Bendriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių vertė yra nustatinėjama, sandorio vertė;

c) vertė, nustatyta pagal prekių vieneto kainą, už kurią Bendrijoje su pardavėjais nesusijusiems asmenims parduotas didžiausias bendras importuotų prekių ar tapačių arba panašių importuotų prekių kiekis;

d) apskaičiuotoji vertė, gauta susumavus:

– medžiagų ir gamybos arba kitokio perdirbimo, atlikto gaminant importuotas prekes, išlaidas arba vertę;

– pelną ir bendrąsias išlaidas, kurių dydis lygus pelnui ir bendrosioms išlaidoms, kurios paprastai atsispindi šalies eksportuotojos gamintojų vykdomoje prekyboje prekėmis, parduodamomis eksportui į Bendriją, kurios yra tos pačios klasės ar rūšies kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama;

– 32 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytų elementų išlaidas arba vertę.“

8 Muitinės kodekso 31 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jeigu importuojamų prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti vadovaujantis 29 arba 30 straipsniais, ji nustatoma remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Bendrijoje, ir naudojant priimtinas priemones, atitinkančias principus ir bendrąsias nuostatas, kurie išdėstyti:

– Susitarime dėl [1994 m.] Bendrojo susitarimo dėl tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo,

– [1994 m.] Bendrojo susitarimo dėl tarifų ir prekybos VII straipsnyje,

ir

– šio skyriaus nuostatose.“

9 Šio kodekso 78 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Muitinė turi teisę savo iniciatyva arba deklaranto prašymu padaryti pakeitimus deklaracijoje po to, kai prekės jau išleistos.

2. Muitinė, norėdama po prekių išleidimo įsitikinti deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu, turi teisę tikrinti prekybos dokumentus ir duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis arba su paskesnėmis prekybos šiomis prekėmis operacijomis. Tokie patikrinimai gali būti atliekami deklaranto arba bet kurio kito asmens, tiesiogiai arba netiesiogiai per verslą susijusio su minėtomis operacijomis, arba dėl verslo turinčio minėtus dokumentus ir duomenis, patalpose. Ši institucija taip pat turi teisę tikrinti ir prekes, jeigu jas vis dar įmanoma pateikti tikrin[ti].

3. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamasi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.“

10 Minėto kodekso 221 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta:

„3. Pranešimas skolininkui nebegali būti pateikiamas pasibaigus trejų metų laikotarpiui nuo skolos muitinei atsiradimo dienos. Šis laikotarpis sustabdomas nuo 243 straipsnyje nustatyto skundo pateikimo dienos per visą laikotarpį, kol jis nagrinėjamas teisme.

4. Jeigu priežastis, dėl kurios atsirado muitinės skola, buvo veiksmas, dėl kurio galėjo būti iškelta baudžiamoji byla, pranešimas apie skolos sumą skolininkui gali būti pateikiamas ir pasibaigus 3 dalyje nurodytam trejų metų laikotarpiui, laikantis galiojančių nuostatų.“

Įgyvendinimo reglamentas

11 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, kuriame išdėstomos Reglamento Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatos (OL L 253, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3), iš dalies pakeisto 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 3254/94 (OL L 346, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 5 t., p. 326) (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), V antraštinėje dalyje „Muitinė vertė“ yra 141–181a straipsniai:

12 Įgyvendinimo reglamento 142 straipsnyje nustatyta:

„1. Šioje antraštinėje dalyje:

<…>

c) „tapačios prekės“ – toje pačioje valstybėje pagamintos prekės, kurios visais atžvilgiais yra tapačios, įskaitant fizines jų charakteristikas, kokybę ir reputaciją. Nedideli prekių išoriniai skirtumai netrukdo jas laikyti tapačiomis;

d) „panašios prekės“ – toje pačioje valstybėje pagamintos prekės, kurios, nors ir nėra visais atžvilgiais vienodos, tačiau yra panašių charakteristikų ir pagamintos iš panašių sudėtinių medžiagų, gali atlikti tas pačias funkcijas ir būti komerciškai pakeistinos. Prekių kokybė, reputacija, prekių ir paslaugų ženklai – tai dalis veiksnių, į kuriuos turi būti atsižvelgiama nustatant, ar prekės panašios;

<…>“

13 Šio reglamento 150 straipsnyje numatyta:

„1. Taikant [Muitinės kodekso] 30 straipsnio 2 dalies a punktą (tapačių prekių sandorio vertė), muitinė vertė nustatoma remiantis tapačių prekių, parduotų tuo pačiu apyvartos lygiu ir kiekiu, kaip ir vertinamos prekės, sandorio verte. <…>

3. Jeigu taikant šį straipsnį randama daugiau negu viena panašių prekių pardavimo sandorio vertė, tai importuotų prekių muitinei vertei nustatyti naudojama mažiausioji iš šių verčių.

4. Taikant šį straipsnį, kito asmens pagamintų prekių pardavimo sandorio vertė naudojama tik tuomet, jeigu vadovaujantis 1 dalimi nerandama jokių tapačių prekių, pagamintų to paties asmens kaip ir vertinamos prekės.

5. Šiame straipsnyje tapačių importuotų prekių sandorio vertė reiškia prekių muitinę vertę, anksčiau nustatytą vadovaujantis [Muitinės kodekso] 29 straipsniu, kuri patikslinta, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.“

14 Minėto reglamento 151 straipsnyje nustatyta:

„1. Taikant [Muitinės kodekso] 30 straipsnio 2 dalies b punktą (panašių prekių sandorio vertės metodą), muitinė vertė nustatoma remiantis panašių prekių, parduotų tuo pačiu apyvartos lygiu ir tokiais pačiais kiekiais kaip ir prekės, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, sandorio verte. <…>

<…>

3. Jeigu, taikant šį straipsnį, randama daugiau negu viena panašių prekių pardavimo sandorio vertė, tai importuotų prekių muitinei vertei nustatyti naudojama mažiausioji iš šių verčių.

4. Taikant šį straipsnį, kito asmens pagamintų prekių pardavimo sandorio vertė naudojama tik tuomet, jeigu, vadovaujantis 1 dalimi, nerandama jokių tapačių prekių, pagamintų to paties asmens kaip ir vertinamos prekės.

5. Šiame straipsnyje panašių importuotų prekių sandorio vertė reiškia prekių muitinę vertę, anksčiau nustatytą vadovaujantis [Muitinės kodekso] 29 straipsniu, kuri patikslinta, kaip nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.“

15 Įgyvendinimo reglamento 181a straipsnyje numatyta:

„1. Muitinė neprivalo importuotų prekių muitinės vertės nustatyti remdamasi sandorio vertės metodu, jei, vadovaujantis 2 dalyje nustatyta procedūra, ji, atsižvelgusi į pagrįstas abejones, nėra

[įsitikinusi], kad deklaruojamoji vertė, remiantis [Muitinės kodekso] 29 straipsniu, atspindi sumokėtą arba mokėtiną bendrą sumą.

2. Jei muitinė turi abejonių, apibrėžtų 1 dalyje, ji gali paprašyti papildomos informacijos pagal 178 straipsnio 4 dalį. Jei muitinė ir toliau abejoja, prieš priimdama galutinį sprendimą, ji privalo pranešti konkrečiam asmeniui raštu, jei taip pageidaujama, apie priežastis, dėl kurių kilo abejonių, ir suteikti jam galimybes pateikti atsakymą. Galutinis sprendimas ir jį lėmusios priežastys perduodamos konkrečiam asmeniui raštu.“

Reglamentas Nr. 515/97

16 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 82, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 8 t., p. 217), iš dalies pakeisto 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 766/2008 (OL L 218, 2008, p. 48) (toliau – Reglamentas 515/97), 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas nustato būdus, kuriuos administracinės institucijos, atsakingos už žemės ūkio ir muitinės teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse, naudoja bendradarbiaudamos viena su kita ir su Komisija, siekdamos užtikrinti šių teisės aktų laikymąsi Bendrijos sistemoje.“

17 Šio reglamento I ir II antraštinės dalys susijusios atitinkamai su pagalba pagal prašymą ir pagalba savo iniciatyva.

18 Minėto reglamento V antraštinėje dalyje „Muitų informacinė sistema [(MIS)]“ yra 2 skyrius „MIS veikimas ir panaudojimas“, o jame – 24 straipsnis, kuriame numatyta:

„MIS sudaro Centrinės duomenų bazės priemonės; ja turi būti naudojamasi per kiekvienoje valstybėje narėje ir Komisijoje esančius terminalus. Ją sudaro išimtinai duomenys, atitinkantys 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikslą, įskaitant asmens duomenis, pagal šias kategorijas:

<…>

g) sulaikytos, areštuotos ar konfiskuotos prekės;

<…>“

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/346

19 2016 m. kovo 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/346, kuriuo nustatomi į Muitinės informacinę sistemą įtrauktini duomenys (OL L 65, 2016, p. 40), 1 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Muitinės informacinė sistema (MIS) skirta tam, kad ja naudodamosi kompetentingos institucijos galėtų užkirsti kelią operacijoms, kuriomis pažeidžiami muitinės ir žemės ūkio teisės aktai, atlikti šių operacijų tyrimą ir už jas patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Siekdamos šio tikslo valstybių

narių kompetentingos institucijos į MIS įrašo informaciją apie svarbius įvykius, pavyzdžiui, prekių areštą ar sulaikymą. Siekiant, kad MIS ir toliau atitiktų kompetentingų institucijų poreikius, būtina atnaujinti į MIS įtrauktinų duomenų sąrašą.“

Su išorės prekyba susijusios statistikos reglamentavimas

20 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 (OL L 152, 2009, p. 23), 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Rengiant išorės prekybos statistiką registruojami prekių importo ir eksporto duomenys.

<…>

Importo duomenis registruoja valstybės narės, kai prekės įvežamos į Bendrijos statistinę teritoriją taikant vieną iš toliau išvardytų Muitinės kodekse nustatytų muitinės procedūrų:

a) išleidimą į laisvą apyvartą;

b) laikinąjį įvežimą perdirbti;

<…>“

21 Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„3 straipsnio 1 dalyje nurodyto prekių importo ir eksporto registruojamų duomenų šaltinis yra muitinės deklaracija, įskaitant galimus statistinių duomenų pakeitimus arba pasikeitimus, kuriuos lemia su jais susiję muitinės sprendimai.“

22 Minėto reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Naudodamosi 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais prekių importo ir eksporto registruojamais duomenimis, valstybės narės gauna duomenis apie:

<…>

c) statistinę prekių vertę iki importuojančiosios arba eksportuojančiosios valstybės narės valstybės sienos;

<…>“

23 Reglamento Nr. 471/2009 6 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės rengia kiekvieno mėnesinio ataskaitinio laikotarpio prekių importo ir eksporto statistinę informaciją vertės ir kiekybės išraiška pagal:

a) prekių kodą;

b) importuojančiąsias ir (arba) eksportuojančiąsias valstybes nares;

c) šalis partneres;

d) statistinę procedūrą;

e) sandorio pobūdį;

f) preferencinį importo muito tarifo režimą;

g) transporto rūšį.

<…>“

24 Šio reglamento 8 straipsnyje nustatyta:

„1. Ne vėliau kaip per 40 dienų nuo kiekvieno mėnesinio ataskaitinio laikotarpio pabaigos valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą statistinę informaciją.

Valstybės narės užtikrina, kad į statistinę informaciją būtų įtraukti duomenys apie visą importą ir eksportą tiriamuoju ataskaitiniu laikotarpiu ir, jei nėra duomenų, atlieka koregavimus.

<…>“

25 2010 m. vasario 9 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 113/2010, kuriuo įgyvendinamos Reglamento Nr. 471/2009 nuostatos dėl prekybos aprėpties, duomenų apibrėžčių, pagal verslo charakteristikas ir sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą suskirstytos prekybos statistikos rengimo ir specifinių prekių arba prekių gabenimo (OL L 37, 2010, p. 1), 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Statistinė vertė grindžiama prekių verte tuo metu ir toje vietoje, kur prekės kirto paskirties valstybės narės sieną importo atveju, ir faktinio eksporto valstybės narės sieną eksporto atveju.

Statistinė vertė apskaičiuojama pagal 2 dalyje nurodytą prekių vertę ir, jei reikia, koreguojama pagal transporto ir draudimo išlaidas, kaip nurodyta 4 dalyje.

2. Atsižvelgiant į vertinimo principus, išdėstytus Susitarime dėl Bendro muitų tarifų ir prekybos susitarimo (PPO susitarimas dėl muitinio įvertinimo) VII straipsnio įgyvendinimo, importuojamų ar eksportuojamų prekių vertė yra:

a) parduodant arba perkant už importuojamas ar eksportuojamas prekes faktiškai sumokėta ar mokėtina kaina, išskyrus sutartines ar fiktyvias vertes;

b) kitais atvejais – kaina, kuri būtų buvusi sumokėta parduodant ar perkant.

Muitinės vertė naudojama, jeigu ji nustatyta pagal Muitinės kodeksą prekėms, išleidžiamoms į laisvą apyvartą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

26 2012 m. FAWKES, pareiškėja pagrindinėje byloje, kelis kartus importavo į Sąjungą Kinijos kilmės tekstilės gaminius. Vengrijos muitinė nustatė, kad pagal Muitinės kodekso 29 straipsnį deklaruotos sandorių vertės buvo neįprastai mažos. Nusprendusi, kad neįmanoma nustatyti šių prekių muitinės vertės remiantis sandorio verte pagal šio kodekso 29 straipsnyje įtvirtintą taisyklę arba taikyti jo 30 straipsnyje numatytų metodų, ši institucija šiuo tikslu taikė minėto kodekso 31 straipsnį ir priėmė kelis sprendimus, dėl kurių pareiškėja pagrindinėje byloje pateikė skundus kompetentingam nacionaliniam teismui.

27 Kaip matyti iš pareiškėjos pagrindinėje byloje ir Vengrijos vyriausybės pateiktų pastabų, kurias šiuo klausimu patvirtina Teisingumo Teismui pateikta bylos medžiaga, kompetentingas nacionalinis teismas panaikino minėtus sprendimus. Vengrijos muitinė priėmė naujus sprendimus, kurie taip pat buvo panaikinti po to, kai pareiškėja pagrindinėje byloje juos apskundė. Tuomet ši muitinė priėmė ginčijamą sprendimą, jame nustatė muitinės vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies b punktą. Tam ji naudojo nacionalinės duomenų bazės duomenis už 90 dienų laikotarpį – 45 dienas prieš ir 45 dienas po muitinio įforminimo. Ši muitinė neatsižvelgė į kitus pareiškėjos pagrindinėje byloje atliktus muitinio įforminimo veiksmus.

28 Grįsdama savo ieškinį dėl ginčijamo sprendimo pareiškėja pagrindinėje byloje teigė, pirma, kad siekdama nustatyti muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a arba b punktus Vengrijos muitinė turėjo susipažinti su kelių Sąjungos tarnybų, kaip antai Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato (TAXUD GD), Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Eurostato, Europos Sąjungos statistikos tarnybos, turimose duomenų bazėse esančiais duomenimis. Antra, ši muitinė neturėjo neatsižvelgti į sandorių vertes, susijusias su kitu importu, kurį pareiškėja pagrindinėje byloje vykdė Vengrijoje ir kitose valstybėse narėse, kai kompetentingos institucijos tų verčių neginčijo. Trečia, pareiškėjos pagrindinėje byloje teigimu, laikotarpis, į kurį atsižvelgta nustatant muitinę vertę, turėjo būti ilgesnis nei 90 dienų, kuriuo rėmėsi minėta muitinė.

29 Kadangi nacionalinis pirmosios instancijos teismas šį skundą atmetė, pareiškėja pagrindinėje byloje pateikė kasacinį skundą *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. Grįsdama savo skundą pareiškėja pagrindinėje byloje pakartojo savo prieštaravimus, susijusius su tariama pareiga nustatyti muitinę vertę tikrinant Sąjungoje esančias duomenų bazes, atsižvelgti į sandorių vertes, susijusias su kitu minėtos pareiškėjos importu, ir vertinti ilgesnį nei 90 dienų laikotarpį.

30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, kai muitinė vertė nustatoma remiantis tapačių arba panašių prekių sandorio verte, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, nacionalinė muitinė negali neprašyti informacijos iš kitų valstybių narių muitinių. Nesant Sąjungos lygmens duomenų bazės, kurioje būtų reikiama informacija, ši nuostata turėtų būti aiškinama taip, kad pagal ją valstybės narės muitinei leidžiama prašyti informacijos iš kitų valstybių narių atitinkamų institucijų.

31 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad muitinė gali neatsižvelgti į sandorių vertes, naudotas atliekant muitinės formalumus to paties importuotojo prašymu, jeigu kyla abejonių dėl šių muitinės verčių priimtinumo, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 29 straipsnį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat mano, kad 90 dienų

laikotarpis, iš kurių – 45 dienos prieš muitinį įforminimą ir 45 dienos po jo – atitinka „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama“, eksportuojamų į Sąjungą prekių sąvoką, kaip tai suprantama pagal šio kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

32 Šiomis aplinkybėmis *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Muitinės kodekso] 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos muitine verte gali ir turi būti laikomos tik tos vertės, kurios nurodytos duomenų bazėje, sukurtoje pačios valstybės narės muitinės atliekant muitinės formalumus?

2. Jei atsakymas į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų neigiamas, ar norint nustatyti muitinę vertę pagal šio 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus reikia kreiptis į kitų valstybių narių muitines, kad būtų galima sužinoti jų duomenų bazėse esančių panašių prekių muitinę vertę, ir / ar reikia vykdyti užklausą [Sąjungos] duomenų bazėje ir gauti joje nurodytas muitines vertes?

3. Ar Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus galima aiškinti taip, kad siekiant nustatyti muitinę vertę negalima atsižvelgti į sandorio vertes, kurias sandoriams nustatė pats muitinės formalumus vykdantis asmuo, net jeigu jų neginčijo nei nacionalinė muitinė, nei kitų valstybių narių nacionalinės institucijos?

4. Ar Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytas to paties arba maždaug to paties momento reikalavimas turi būti aiškinamas taip, kad ataskaitinis laikotarpis gali būti ribojamas nuo 45 dienų prieš muitinio įforminimą iki 45 dienų po jo?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

33 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą valstybės narės muitinė gali nuspręsti remtis tik informacija, esančia nacionalinėje duomenų bazėje, kurią ši muitinė pildo ir tvarko, ar ji turi susipažinti su informacija, kurią turi kitų valstybių narių muitinės arba Sąjungos institucijos ir tarnybos, ir prireikus joms pateikti prašymą, kad gautų papildomų duomenų šios muitinės vertės nustatymo tikslais.

34 Reikia priminti, kad Sąjungos teisės nuostatomis, susijusiomis su muitiniu įvertinimu, siekiama įtvirtinti teisingą, vienodą ir neutralią sistemą, kuri neleistų naudoti savavališkai nustatytų arba fiktyvių muitinių verčių. Taigi muitinė vertė turi atspindėti realią importuotos prekės ekonominę vertę, todėl ją apskaičiuojant būtina atsižvelgti į šios prekės elementų, turinčių ekonominę vertę, visumą (2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi“*, C-76/19, EU:C:2020:543, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35 Be to, atsižvelgiant į įvairių Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a–d punktuose numatytų muitinės vertės nustatymo metodų subsidiarumo santykį muitinės įstaigos turi rūpestingai paeiliui naudoti kiekvieną iš šioje nuostatoje numatytų metodų ir tik tada gali nuspręsti dėl jų netaikymo (2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 52 punktas).

36 Taigi, kai muitinė imasi nustatyti muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a punktą, ji savo vertinimą turi pagrįsti elementais, susijusiais su tapačiomis prekėmis, kaip jos apibrėžtos Įgyvendinimo reglamento 142 straipsnio 1 dalies c punkte, eksportuotomis tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių muitinė vertė nustatinėjama, laikydamasi kitų šio reglamento 150 straipsnyje nustatytų sąlygų, susijusių, be kita ko, su komerciniu lygiu, kuriuo šios tapačios prekės parduotos, parduotu kiekiu ir jas pagaminusiu asmeniu.

37 Analogiškai, kai muitinė, konstatavusi, kad Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a punkte numatytas metodas netaikomas, imasi apskaičiuoti muitinę vertę pagal šio kodekso 30 straipsnio 2 dalies b punktą, ji turi pagrįsti savo vertinimą elementais, susijusiais su panašiomis prekėmis, kaip jos apibrėžtos Įgyvendinimo reglamento 142 straipsnio 1 dalies d punkte, kurios buvo eksportuojamos į Sąjungą tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių muitinė vertė nustatinėjama, laikydamasi kitų šio reglamento 151 straipsnyje nustatytų sąlygų, kurios identiškos 150 straipsnyje nustatytoms sąlygoms.

38 Šiame kontekste, atsižvelgiant į muitinės įstaigų rūpestingumo pareigą, kuri joms tenka įgyvendinant Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, jos turi patikrinti visus prieinamus informacijos šaltinius ir duomenų bazes, kad nustatyta muitinė vertė būtų kuo tikslesnė ir kuo artimesnė realybei (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 56 punktą ir 2019 m. birželio 20 d. Sprendimo *Oribalt Rīga*, C-1/18, EU:C:2019:519, 27 punktą).

39 Pagal šią pareigą kiekviena muitinė turi remtis nacionaline duomenų baze, kurią ji tvarko ir pildo, jeigu šioje duomenų bazėje yra elementų, reikalingų Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktams taikyti, priimdama motyvuotą sprendimą pagal šio kodekso 6 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto muitinės įstaiga neprivalo savo iniciatyva ar pagal prašymą sistemingai siekti prieigos prie informacijos šaltinių ar duomenų bazių, kurie jai nėra būtini taikant minėto kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, ypač jeigu ji neturi laisvos ir tiesioginės prieigos prie šių informacijos šaltinių ar duomenų bazių arba juose esantys duomenys negali būti įtraukti į pagal šią nuostatą priimto sprendimo motyvus.

40 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad muitinės pildo nacionalines duomenų bazes remdamosi muitinės deklaracijomis, kurias gauna pagal Muitinės kodeksą. Konkrečiai kalbant, iš kartu aiškinamų Reglamento Nr. 471/2009 3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir 4 straipsnio 1 dalies matyti, kad valstybės narės privalo registruoti bet kokį prekių, kurios įvežamos į jų teritoriją, esančią Sąjungos statistinėje teritorijoje, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 2 straipsnio b punktą, importą, naudodamosi muitinės deklaracija kaip registracijos duomenų šaltiniu. Tarp muitinės įstaigų vertinamų statistinių duomenų, remiantis minėto reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punktu, yra prekių statistinė vertė iki importuojančios valstybės narės sienos, kuri pagal Reglamento Nr. 113/2010 4 straipsnio 1 dalį yra grindžiama prekių verte tuo momentu ir toje vietoje, kur jos kerta importo paskirties valstybės narės sieną.

41 Taigi taip sukurtose nacionalinėse duomenų bazėse iš principo gali būti daroma nuoroda į informaciją, reikalingą Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktams taikyti. Be to, kiekviena iš šių nacionalinių duomenų bazių iš esmės yra laisvai ir tiesiogiai prieinama atitinkamos valstybės narės muitinės įstaigai, kuri ją pildo ir tvarko.

42 Šiomis aplinkybėmis galima valstybės narės muitinės, kurioje atliekami muitinės formalumai, pareiga naudotis kitų valstybių narių muitinių arba Sąjungos tarnybų sukurtų ir tvarkomų duomenų bazių informacija priklauso nuo to, ar atitinkama muitinė gali nustatyti muitinės vertę

pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, atsižvelgdama į jai tiesiogiai prieinamus duomenis. Jeigu ši institucija jau turi tam reikalingus duomenis iš duomenų bazių, kurias ji pildo ir tvarko, kitų muitinės įstaigų arba Sąjungos tarnybų tvarkomose duomenų bazėse esanti informacija nėra ypač naudinga.

43 Be to, laisvą ir tiesioginę prieigą prie kiekvienos iš nacionalinių duomenų bazių turi tik susijusios valstybės narės muitinė, kuri tokią bazę pildo ir tvarko, o kitų valstybių narių atitinkamos institucijos gali susipažinti su joje esančia informacija tik pateikusios paraišką pagal Reglamentą Nr. 515/97.

44 Iš tikrųjų iš Reglamento Nr. 515/97 1 straipsnio 1 dalies matyti, kad šiame reglamente nustatytos sąlygos, kuriomis administracinės institucijos, atsakingos už muitų ir žemės ūkio teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse, bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija, kad būtų užtikrintas šių teisės aktų laikymasis. Vis dėlto ši pagalba teikiama arba pagal prašymą, vadovaujantis šio reglamento pirmos antraštinės dalies nuostatomis, arba spontaniškai, kaip numatyta minėto reglamento II antraštinėje dalyje, esant situacijoms, kurios skiriasi nuo paprastos kontrolės muitinės vertės nustatymo tikslais.

45 Tokiomis aplinkybėmis, kai atitinkamos valstybės narės nacionalinėje duomenų bazėje esančios informacijos šios valstybės narės muitinės įstaigai pakanka muitinės vertei nustatyti pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, pareiga sistemingai siekti informacijos iš kitų valstybių narių muitinių tvarkomų duomenų bazių nepagrįstai apsunkintų bet kokią kontrolės procedūrą, o tai galėtų sutrukdyti siekti tikslo kovoti su sukčiavimu ir bet kokia kita neteisėta veikla, pažeidžiančia Sąjungos finansinius interesus. Iš tiesų siekiant šio tikslo, nustatyto SESV 325 straipsnyje ir Muitinės kodekso aštuntoje konstatuojamojoje dalyje, reikia, kad muitinis tikrinimas būtų užbaigtas laiku, kad būtų galima veiksmingai ir visiškai surinkti muitus (šiuo klausimu žr. 2022 m. kovo 8 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė (Kova su sukčiavimu nuvertinant prekes)*, C-213/19, EU:C:2022:167, 209–211 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

46 Kalbant apie Sąjungos lygmeniu surinktus statistinius duomenis, be kita ko, tuos, kurie nurodyti Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose, pažymėtina, jog nėra akivaizdu, kad juose tikrai yra informacijos, kuri gali būti panaudota nustatant muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, dėl jų apibendrinto ir konfidencialaus pobūdžio.

47 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 515/97 V antraštinėje dalyje nustatyta muitinių informacinė sistema, kurią sudaro centrinė duomenų bazė, prieinama iš terminalų, esančių kiekvienoje valstybėje narėje ir Komisijoje. Vis dėlto iš šio reglamento 24 straipsnio g punkto ir Įgyvendinimo reglamento 2016/346 1 konstatuojamosios dalies matyti, kad valstybių narių kompetentingos institucijos pildo muitinių informacinę sistemą informacija apie reikšmingus įvykius, pavyzdžiui, prekių areštą ar sulaikymą. Taigi muitinės informacinėje sistemoje nėra informacijos apie visus muitinės formalumus, atliekamus Sąjungos muitų teritorijoje, iš kurių kompetentingos institucijos bet kuriuo atveju galėtų nustatyti elementus, reikalingus prekės muitinei vertei nustatyti pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

48 Panašiai iš Reglamento Nr. 471/2009 5, 6 ir 8 straipsnių matyti, kad valstybės narės Eurostatui perduoda apibendrintus duomenis apie importą, nurodydamos vertę ir suskirstydamos juos pagal prekių kodą. Kaip nurodyta šio sprendimo 36 ir 37 punktuose, nustatant muitinę vertę pagal

Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus reikia išnagrinėti tokius elementus, kaip fizinės savybės, kokybė, reputacija, prekių tarpusavio pakeičiamumas ir pardavimo, į kurį atsižvelgiama, komercinis lygis.

49 Taigi, kaip teigia Vengrijos vyriausybė, neatrodo, kad valstybių narių pagal Reglamentą Nr. 471/2009 Eurostatui perduoti duomenys savaime galėtų leisti muitinės įstaigai nustatyti muitinę vertę Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus atitinkančiu būdu.

50 Tas pats pasakytina apie visas Sąjungos lygmeniu sudarytas duomenų bazes, kuriose yra su muitais susijusios informacijos, kaip antai tarifai, kilmės taisyklės, papildomi mokesčiai ir muitai, importo procedūros ir formalumai, reikalavimai, susiję su produktais, prekybos kliūtys ir prekybos srautų statistiniai duomenys, tačiau nepateikiama tikslios informacijos, leidžiančios nustatyti muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

51 Be to, pareiga motyvuoti, tenkanti muitinės įstaigoms įgyvendinant Muitinės kodeksą, turi įtakos galimybei naudotis Sąjungos tarnybų tvarkomomis duomenų bazėmis siekiant užkirsti kelią sukčiavimui.

52 Iš tiesų pagal Muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalį rašytiniai sprendimai, darantys nepalankių pasekmių asmenims, kuriems jie skirti, turi būti muitinės motyvuoti.

53 Taigi pareiga motyvuoti, tenkanti muitinės įstaigoms, įgyvendinančioms Muitinės kodeksą, turi leisti, pirma, aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti priežastis, dėl kurių muitinė atmetė vieną ar kelis muitinės vertės nustatymo metodus, šiuo atveju – numatytąjį Muitinės kodekso 29 straipsnyje (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 44 punktą).

54 Antra, vykdydamos šią pareigą minėtos įstaigos savo sprendime, kuriame nustatoma mokėtinų importo muitų suma, turi nurodyti duomenis, kuriais remiantis apskaičiuota prekių muitinė vertė, šiuo atveju pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalį, tam, kad asmuo, kuriam ši vertė nustatyta, galėtų ginti savo teises kaip įmanoma geresnėmis sąlygomis ir, žinodamas visas aplinkybes galėtų nuspręsti, ar naudinga ją apskųsti, o teismas galėtų vykdyti minėto sprendimo teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 45 punktą).

55 Net darant prielaidą, kad konfidenciali informacija, gauta iš duomenų bazės, kuria, taikant statistinio tyrimo metodus, siekiama nustatyti prekybos modelius, galinčius būti sukčiavimo atvejais, gali pasirodyti naudinga nustatant muitinę vertę, ji negali būti Muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalyje reikalaujamo motyvavimo dalis. Todėl duomenų bazė, kurioje yra šie elementai, negali būti laikoma prieinama muitinės įstaigoms muitinės vertės nustatymo tikslais, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

56 Vis dėlto šio sprendimo 42–55 punktuose išdėstyti argumentai netrukdo valstybės narės muitinės įstaigai, atsižvelgiant į kiekvieno atvejo aplinkybes ir turimą rūpestingumo pareigą, pateikti kitų valstybių narių muitinės įstaigoms ar Sąjungos institucijoms ir tarnyboms tinkamų prašymų dėl papildomos informacijos, reikalingos nustatant muitinę vertę (pagal analogiją žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 55 punktą), jeigu su ja galima supažindinti susijusį veiklos vykdytoją pagal Muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalį.

57 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti: Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą valstybės narės muitinė gali nuspręsti remtis tik informacija, esančia nacionalinėje duomenų bazėje, kurią ši muitinė pildo ir tvarko, ir, jeigu šios informacijos tam pakanka, ji neturi susipažinti su informacija, kurią turi kitų valstybių narių muitinės arba Sąjungos institucijos ir tarnybos, tačiau, jeigu taip nėra, ši muitinė gali toms muitinėms arba institucijoms ir tarnyboms pateikti prašymą suteikti papildomų duomenų šios muitinės vertės nustatymo tikslais.

Dėl trečiojo klausimo

58 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus reikia aiškinti taip, kad valstybės narės muitinė, nustatydama muitinę vertę, gali neatsižvelgti į sandorių vertes, susijusias su kitomis muitinės formalumus vykdančio asmens operacijomis, net jei minėtų verčių neginčijo nei ši muitinė, nei kitų valstybių narių muitinės.

59 Iš Įgyvendinimo reglamento 150 straipsnio 5 dalies ir 151 straipsnio 5 dalies matyti, kad prekių, atitinkamai tapačių arba panašių, sandorio vertė yra suprantama kaip kitų prekių, tapačių arba panašių į vertinamas prekes, sandorio vertė, anksčiau nustatyta pagal Muitinės kodekso 29 straipsnį.

60 Šios nuostatos nedraudžia, kad konkretaus importo atveju nustatant muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus būtų atsižvelgta į pagal šio kodekso 29 straipsnį nustatytas sandorių vertes, susijusias su kitu to paties veiklos vykdytojo importu.

61 Vis dėlto pagal Muitinės kodekso 78 straipsnio 1 ir 2 dalis muitinė po prekių išleidimo gali pakartotinai patikrinti muitinės deklaraciją ir (arba) komercinius dokumentus, taip pat duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo operacijomis. Be to, iš Muitinės kodekso 221 straipsnio 3 dalies matyti, kad apie muitų sumą – tiek iš pradžių nustatytą sumą, tiek sumą, kuri gali būti nustatyta po pakartotinio patikrinimo – turi būti pranešta skolininkui per trejus metus nuo skolos muitinei atsiradimo dienos.

62 Galiausiai iš Įgyvendinimo reglamento 181a straipsnio matyti, kad, kai muitinės įstaiga pagrįstai abejoja, ar deklaruota importuotų prekių vertė atspindi už jas sumokėtą arba mokėtiną bendrą sumą, ji gali atmesti deklaruotą kainą, jeigu šios abejonės išlieka paprašius pateikti visą papildomą informaciją ar kitą dokumentą ir po to, kai atitinkamam asmeniui suteikta priimtina galimybė pareikšti savo nuomonę dėl motyvų, kuriais grindžiamos minėtos abejonės (2016 m. birželio 16 d. Sprendimo *EURO 2004. Hungary*, C-291/15, EU:C:2016:455, 31 punktas).

63 Iš visų šio sprendimo 59–62 punktuose nurodytų nuostatų matyti, kad nustatydama konkretaus importo muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus valstybės narės muitinė gali neatsižvelgti į muitines vertes, deklaruotas dėl kito to paties veiklos vykdytojo importo minėtoje valstybėje narėje, su sąlyga, kad ši muitinė jas iš anksto ginčija pagal Muitinės kodekso 78 straipsnio 1 ir 2 dalis, laikydamasi jo 221 straipsnyje nustatytų terminų ir Įgyvendinimo reglamento 181a straipsnyje numatytos procedūros.

64 Situacija keičiasi, kai atitinkamas veiklos vykdytojas remiasi sandorių vertėmis, susijusiomis su importu į kitas valstybes nares. Iš tiesų, kadangi vienos valstybės narės muitinės įstaiga negali daryti įtakos kitų valstybių narių atitinkamų įstaigų pasirinkimui dėl Įgyvendinimo reglamento 181a straipsnio taikymo vienu ar keliais importo atvejais, vien tai, kad šios įstaigos neginčijo

nagrinėjamų sandorio verčių, negali sukliudyti pirmajai vertinti importuotojo nurodytų sandorių verčių įtikimumo. Tokiu atveju ši įstaiga išsaugo galimybę neatsižvelgti į muitines vertes, deklaruotas kitais atvejais, kai tas pats veiklos vykdytojas importavo prekes kitose valstybėse narėse, tačiau su sąlyga, kad tokį neatsižvelgimą motyvuoja Muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalį atitinkančiu būdu, nurodydama aplinkybes, turinčias įtakos nagrinėjamų sandorių vertės įtikimumui.

65 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti: Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai aiškintini taip, kad valstybės narės muitinė, nustatydama muitinę vertę, gali neatsižvelgti į sandorių vertes, susijusias su kitais muitinės formalumus atliekančio asmens sandoriais, net jei minėtų verčių neginčijo nei ši muitinė, nei kitų valstybių narių muitinės, su sąlyga, kad, pirma, kiek tai susiję su šioje valstybėje narėje įvykdyto importo operacijų vertėmis, ši muitinė jas iš anksto ginčija pagal Muitinės kodekso 78 straipsnio 1 ir 2 dalis, laikydamasi jo 221 straipsnyje nustatytų terminų ir Įgyvendinimo reglamento 181a straipsnyje numatytos procedūros, ir, antra, kiek tai susiję su kitose valstybėse narėse įvykdyto importo operacijų vertėmis, tokį neatsižvelgimą ši muitinė motyvuoja Muitinės kodekso 6 straipsnio 3 dalį atitinkančiu būdu, nurodydama aplinkybes, turinčias įtakos jų įtikimumui.

Dėl ketvirtojo klausimo

66 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu“ kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama, eksportuotų prekių sąvoka, vartojama Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, turi būti aiškinama taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą muitinė gali apsiriboti duomenimis apie sandorių vertes, susijusias su 90 dienų laikotarpiu, iš jų – 45 dienos prieš ir 45 dienos po prekių, kurių vertė nustatinėjama, muitinio įforminimo.

67 Kaip nurodyta šio sprendimo 34 punkte, nuostatomis dėl muitinio įvertinimo siekiama įtvirtinti teisingą, vienodą ir neutralią sistemą, kuri neleistų naudoti savavališkai nustatytų arba fiktyvių muitinės verčių. Taigi muitinė vertė turi kuo labiau atspindėti importuotos prekės realią ekonominę vertę ir būti apskaičiuota atsižvelgiant į šios prekės elementų, turinčių ekonominę vertę, visumą.

68 Šiomis aplinkybėmis, kaip nurodyta šio sprendimo 38 punkte, muitinė privalo patikrinti visus prieinamus informacijos šaltinius ir duomenų bazes, kad nustatyta muitinė vertė būtų kuo tikslesnė ir kuo artimesnė realybei.

69 Būtent atsižvelgiant į šiuos tikslus turi būti suprantama muitinės įstaigų pareiga nustatyti muitinę vertę remiantis tapačių ar panašių prekių, eksportuotų „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu momentu“ kaip ir prekės, kurių muitinė vertė nustatinėjama, sandorio verte.

70 Konkrečiai kalbant, reikalavimu atsižvelgti į prekių, eksportuotų „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu momentu“ kaip ir prekės, kurių muitinė vertė nustatinėjama, sandorio vertę siekiama užtikrinti, kad būtų įtraukiami sandoriai, kurių data pakankamai artima eksporto datai, kad būtų išvengta rizikos dėl esminio komercinės praktikos ir rinkos sąlygų pasikeitimo, darančio poveikį vertinamų prekių kainoms.

71 Taigi muitinė iš principo gali atsižvelgti tik į tapačių ar panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungą jos fiksuotu 90 dienų (iš jų – 45 dienos prieš ir 45 dienos po prekių, kurių vertė nustatinėjama, muitinio įforminimo) laikotarpiu, sandorio vertes. Iš tikrųjų šis laikotarpis atrodo

pakankamai artimas eksporto datai, kad būtų išvengta rizikos dėl esminio komercinės praktikos ir rinkos sąlygų pasikeitimo, darančio poveikį vertinamų prekių kainoms. Todėl, jeigu ši muitinė padaro išvadą, kad prekių, eksportuotų „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu momentu“ kaip ir prekės, kurių muitinė vertė nustatinėjama, sandoriai jai leidžia nustatyti pastarųjų prekių muitinę vertę pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, ji iš principo negali būti įpareigota išplėsti tyrimo, kad jis aprėptų tapačių ar panašių prekių eksportą, atliktą ne šiuo laikotarpiu.

72 Jeigu per šį 90 dienų laikotarpį tapačios arba panašios prekės nebuvo eksportuojamos, muitinė turi patikrinti, ar toks eksportas buvo vykdomas ilgesniu laikotarpiu, bet ne pernelyg nutolusiu nuo vertinamų prekių eksporto datos, su sąlyga, kad šiuo ilgesniu laikotarpiu komercinė praktika ir rinkos sąlygos, darančios poveikį vertinamų prekių kainoms, iš esmės išliko tokios pačios. Tik tuo atveju, jei muitinė, kontroliuojama nacionalinio teismo, padaro išvadą, kad tokio eksporto nebuvo, ji gali paeiliui taikyti muitinės vertės nustatymo metodus, įtvirtintus Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies c ir d punktuose arba, jei tai neįmanoma, šio kodekso 31 straipsnyje.

73 Taigi į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti, kad „tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu“ kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama, eksportuotų prekių sąvoka, vartojama Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, turi būti aiškinama taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą muitinė gali apsiriboti duomenimis apie sandorių vertes 90 dienų (45 dienos prieš ir 45 dienos po prekių, kurių vertė nustatinėjama, muitinio įforminimo) laikotarpiu, jeigu eksporto į Sąjungą sandoriai šiuo laikotarpiu dėl prekių, tapačių ar panašių į prekes, kurių vertė nustatinėjama, leidžia nustatyti pastarųjų prekių muitinę vertę pagal šią nuostatą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

74 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. **1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktai turi būti aiškinami taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą valstybės narės muitinė gali nuspręsti remtis tik informacija, esančia nacionalinėje duomenų bazėje, kurią ši muitinė pildo ir tvarko, ir, jeigu šios informacijos tam pakanka, ji neturi susipažinti su informacija, kurią turi kitų valstybių narių muitinės arba Europos Sąjungos institucijos ir tarnybos, tačiau, jeigu taip nėra, ši muitinė gali toms muitinėms arba institucijoms ir tarnyboms pateikti prašymą suteikti papildomų duomenų šios muitinės vertės nustatymo tikslais.**

2. **Reglamento Nr. 2913/92 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktus reikia aiškinti taip, kad valstybės narės muitinė, nustatydama muitinę vertę, gali neatsižvelgti į sandorių vertes, susijusias su kitais muitinės formalumus atliekančio asmens sandoriais, net jei minėtų verčių neginčijo nei ši muitinė, nei kitų valstybių narių muitinės, su sąlyga, kad, pirma, kiek tai susiję su šioje valstybėje narėje įvykdyto importo operacijų vertėmis, ši muitinė jas iš anksto ginčija pagal Reglamento Nr. 2913/92 78 straipsnio 1 ir 2 dalis, laikydamasi jo 221 straipsnyje nustatytų terminų ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB)**

Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, iš dalies pakeisto 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 3254/94, 181a straipsnyje numatytos procedūros, ir, antra, kiek tai susiję su kitose valstybėse narėse įvykdyto importo operacijų vertėmis, tokį neatsižvelgimą ši muitinė motyvuoja Reglamento Nr. 2913/92 6 straipsnio 3 dalį atitinkančiu būdu, nurodydama aplinkybes, turinčias įtakos jų įtikimumui.

3. **„[T]uo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu“ kaip ir prekės, kurių vertė nustatinėjama, eksportuotų prekių sąvoka, vartojama Reglamento Nr. 2913/92 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose, turi būti aiškinama taip, kad nustatydama muitinę vertę pagal šią nuostatą muitinė gali apsiriboti duomenimis apie sandorių vertes 90 dienų (45 dienos prieš ir 45 dienos po prekių, kurių vertė nustatinėjama, muitinio įforminimo) laikotarpiu, jeigu eksporto į Europos Sąjungą sandoriai šiuo laikotarpiu dėl prekių, tapačių ar panašių į prekes, kurių vertė nustatinėjama, leidžia nustatyti pastarųjų prekių muitinę vertę pagal šią nuostatą.**

Parašai.